II.

(Nezakonodavni akti)

ODLUKE

ODLUKA (EU) [2021/1074] EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE

od 18. lipnja 2021.

o privremenom isključenju određenih izloženosti prema središnjim bankama iz mjere ukupne izloženosti s obzirom na pandemiju bolesti COVID-19 i stavljanju izvan snage Odluke (EU) 2020/1306 (ESB/2021/27)

UPRAVNO VIJEĆE EUROPSKE SREDIŠNJE BANKE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija ([1]), a posebno njezin članak 4. stavak 1.,

uzimajući u obzir Uredbu (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 ([2]), a posebno njezin članak 429.a.,

budući da:

(1) Okvir Basel III uveo je jednostavan i transparentan omjer financijske poluge koji se ne temelji na riziku kao vjerodostojnu dodatnu mjeru uz kapitalne zahtjeve koji se temelje na riziku. Standard omjera financijske poluge koji je Bazelski odbor za nadzor banaka (BCBS) objavio u prosincu 2017. (dalje u tekstu: „BCBS-ov standard omjera financijske poluge“) predviđa da, radi omogućavanja provedbe monetarnih politika, određena država može, po vlastitom nahođenju, privremeno izuzeti pričuve središnje banke iz mjere izloženosti omjera financijske poluge u iznimnim makroekonomskim okolnostima.

(2) BCBS-ov standard omjera financijske poluge prvi je puta proveden u zakonodavstvo Unije Uredbom (EU) br. 575/2013. Članak 430. Uredbe (EU) br. 575/2013 nalaže institucijama da dostave nadležnim tijelima određene informacije o svom omjeru financijske poluge i njegovim sastavnim dijelovima, a članak 451. te Uredbe nalaže institucijama da objave određene informacije u vezi svog omjera financijske poluge i upravljanja rizikom prekomjerne financijske poluge.

(3) Uredba (EU) br. 575/2013 izmijenjena je Uredbom (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]), između ostalog, kako bi odražavala izmjene BCBS-ovog standarda omjera financijske poluge kako bi se na međunarodnoj razini osigurali jednaki uvjeti za institucije koje imaju poslovni nastan u Uniji, ali posluju izvan Unije, te kako bi se osiguralo da omjer financijske poluge ostane djelotvorna dopuna kapitalnim zahtjevima koji se temelje na riziku. Uredba (EU) 2019/876 uvela je zahtjev za omjer financijske poluge kako bi se dopunio sustav izvješćivanja i objavljivanja u pogledu omjera financijske poluge. Tom je Uredbom izmijenjen članak 429.a Uredbe (EU) br. 575/2013 kako bi se uvela mogućnost privremenog isključivanja određenih izloženosti prema središnjim bankama iz izračuna mjere ukupne izloženosti institucije u iznimnim okolnostima te kako bi se olakšala provedba

([1]) Uredba Vijeća (EU) br. 1024/2013 od 15. listopada 2013. o dodjeli određenih zadaća Europskoj središnjoj banci u vezi s politikama bonitetnog nadzora kreditnih institucija (SL L 287, 29.10.2013., str. 63.).

([2]) Uredba (EU) br. 575/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 26. lipnja 2013. o bonitetnim zahtjevima za kreditne institucije i investicijska društva i o izmjeni Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 176, 27.6.2013., str. 1.).

([3]) Uredba (EU) 2019/876 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. svibnja 2019. o izmjeni Uredbe (EU) br. 575/2013 u pogledu omjera financijske poluge, omjera neto stabilnih izvora financiranja, zahtjeva za regulatorni kapital i prihvatljive obveze, kreditnog rizika druge ugovorne strane, tržišnog rizika, izloženosti prema središnjim drugim ugovornim stranama, izloženosti prema subjektima za zajednička ulaganja, velikih izloženosti, zahtjeva za izvješćivanje i objavu, i Uredbe (EU) br. 648/2012 (SL L 150, 7.6.2019., str. 1.).

monetarnih politika. Zahtjev za omjer financijske poluge trebalo bi razmjerno tome ponovno kalibrirati kako bi se neutralizirao učinak isključivanja. Takvim bi se ponovnim kalibriranjem trebalo osigurati isključenje rizika po financijsku stabilnost koji pogađaju relevantne bankarske sektore te održavanje otpornosti koju omogućuje omjer financijske poluge. Ove izmjene okvira omjera financijske poluge, uključujući diskrecijsko pravo na isključivanje određenih izloženosti prema središnjim bankama iz mjere ukupne izloženosti počinju se primjenjivati 28. lipnja 2021.

(4) Uredba (EU) br. 575/2013 otada je dodatno izmijenjena Uredbom (EU) 2020/873 Europskog parlamenta i Vijeća ([4]), između ostalog kako bi se osiguralo da za potrebe ponovne kalibracije zahtjeva za omjer financijske poluge nadležna tijela trebaju odrediti datum od kojeg se smatra da su iznimne okolnosti započele, nakon savjetovanja s odgovarajućom središnjom bankom, i javno objaviti taj datum.

(5) S obzirom na pandemiju bolesti COVID-19 Europska središnja banka (ESB) utvrdila je 16. rujna 2020. da postoje iznimne okolnosti koje opravdavaju isključivanje izloženosti prema središnjim bankama navedenih u članku 500.b stavku 1. točkama (a) i (b) Uredbe (EU) br. 575/2013 iz mjere ukupne izloženosti kako bi se olakšala provedba monetarnih politika ([5]). Isključenje tih izloženosti primjenjuje se do 27. lipnja 2021.

(6) Zbog pandemije bolesti COVID-19 i nastale i stalne potrebe za visokom razinom prilagodbe monetarne politike koja se pak uvelike oslanja na nesmetano funkcioniranje prijenosnog kanala monetarne politike utemeljenog na bankama, Upravno vijeće smatra da takve iznimne okolnosti opravdavaju privremeno isključenje (do 31. ožujka 2022.) određenih izloženosti prema središnjim bankama Eurosustava iz izračuna mjera ukupne izloženosti institucija u skladu s člankom 429.a stavkom 5. Uredbe (EU) br. 575/2013.

(7) Očekuje se da će se isključivanjem određenih izloženosti prema središnjoj banci iz mjere ukupne izloženosti na temelju članka 429.a stavka 5. Uredbe (EU) br. 575/2013 do 31. ožujka 2022. poduprijeti kreditne institucije da nastave ispunjavati svoju ulogu u financiranju realnog gospodarstva, a da se pritom tijekom iznimnog razdoblja pandemije bolesti COVID-19 očuvaju ključni elementi bonitetnog regulatornog okvira. Datum završetka 31. ožujka 2022. odabran je radi olakšavanja primjene izvanrednih mjera monetarne politike povezane sa situacijom koja je proizašla iz pandemije bolesti COVID-19, uključujući trenutno predviđeni vremenski okvir za neto kupnje u okviru privremenog hitnog programa kupnje zbog pandemije (PEPP).

(8) Datum kada se smatra da su iznimne okolnosti započele utvrđuje se na temelju kraja posljednjeg tromjesečja prije početka mjera monetarne politike povezanih s pandemijom bolesti COVID-19. ESB je 12. ožujka 2020. najavio ublažavanje uvjeta za ciljane operacije dugoročnijeg refinanciranja (TLTRO III) kako bi se podržao stalni pristup poduzeća i kućanstava bankovnim kreditima s obzirom na poremećaje i privremene nedostatke financiranja povezane s pandemijom bolesti COVID-19. ESB je 18. ožujka 2020. najavio i hitni program kupnje zbog pandemije (PEPP) u iznosu od 750 milijardi EUR kako bi se suzbili ozbiljni rizici od poremećaja transmisijskog mehanizma monetarne politike i izgleda za europodručje zbog pandemije. Stoga se smatra da su iznimne okolnosti započele 31. prosinca 2019.

([4]) Uredba (EU) 2020/873 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. lipnja 2020. o izmjeni uredbi (EU) br. 575/2013 i (EU) 2019/876 u pogledu određenih prilagodbi kao odgovora na pandemiju bolesti COVID-19 (SL L 204, 26.6.2020., str. 4.).

([5]) Odluka (EU) 2020/1306 Europske središnje banke od 16. rujna 2020. o privremenom isključenju određenih izloženosti prema središnjim bankama iz mjere ukupne izloženosti s obzirom na pandemiju bolesti COVID-19 (ESB/2020/44) (SL L 305, 21.9.2020., str. 30.).

(9) Izloženosti koje se mogu isključiti sastoje se od kovanica i novčanica koje predstavljaju zakonsku valutu u državi središnje banke i imovinu koja predstavlja potraživanja prema središnjoj banci - uključujući pričuve koje se drže u središnjoj banci – u mjeri u kojoj su ove izloženosti bitne za prijenos te stoga i provedbu monetarne politike. Takve izloženosti uključuju depozite s mogućnosti deponiranja kod središnje banke i salda na računima pričuva kod Eurosustava, uključujući sredstva koja se drže u svrhu udovoljenja odredbama o minimalnim pričuvama. Izloženosti koje predstavljaju potraživanja prema središnjoj banci koje nisu u vezi s provedbom monetarne politike ne bi se trebale isključiti iz mjere ukupne izloženosti.

(10) U okviru svojih funkcija monetarne politike provedeno je savjetovanje s ESB-om u skladu s člankom 429.a stavkom 5. Uredbe (EU) br. 575/2013 o utvrđivanju iznimnih okolnosti koje opravdavaju isključenje određenih izloženosti i datumu kada se smatra da su iznimne okolnosti započele ([6]).

(11) Članak 500.b Uredbe (EU) br. 575/2013 na kojem se temelji Odluka (EU) 2020/1306 (ESB/2020/44) primjenjuje se do 27. lipnja 2021. Stoga je potrebno staviti izvan snage Odluku (EU) 2020/1306 (ESB/2020/44).

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove Odluke primjenjuju se definicije iz Uredbe (EU) br. 575/2013. Primjenjuju se također sljedeće definicije:

(1) „Eurosustav“ znači „Eurosustav“ kako je definiran u članku 2. točki 29. Smjernice (EU) 2015/510 Europske središnje banke (ESB/2014/60) ([7]);

(2) „novčani depozit” znači „novčani depozit” kako je definiran u članku 2. točki 21. Smjernice (EU) 2015/510 (ESB/2014/60);

(3) „račun pričuva“ znači „račun pričuva“ kako je definiran u članku 2. točki 7. Uredbe (EU) 2021/378 Europske središnje banke (ESB/2021/1) ([8]);

(4) „odredbe o minimalnim pričuvama” znači „odredbe o minimalnim pričuvama” kako su definirane u članku 2. točki 2. Uredbe (EU) 2021/378 (ESB/2021/1);

(5) „značajni nadzirani subjekt” znači „značajni nadzirani subjekt“ kako je definiran u članku 2. točki 16. Uredbe (EU) br. 468/2014 Europske središnje banke (ESB/2014/17) ([9]);

Članak 2.

Utvrđivanje postojanja iznimnih okolnosti

1. Za potrebe članka 429.a stavka 5. Uredbe (EU) br. 575/2013, ESB je utvrdio, da u skladu sa stavcima od 2. do 5. ovog članka, postoje iznimne okolnosti u kojima je opravdano isključenje izloženosti prema središnjim bankama navedenih u članku 429.a stavku 1. točki (n), podtočkama i. i ii. te Uredbe iz mjere ukupne izloženosti kako bi se olakšalo provođenje monetarnih politika.

2. Smatra se da su iznimne okolnosti započele 31. prosinca 2019..

([6]) https://www.ecb.europa.eu/press/pr/date/2021/html/ecb.pr210618~08d3c92b21.en.html

([7]) Smjernica (EU) 2015/510 Europske središnje banke od 19. prosinca 2014. o provedbi okvira monetarne politike Eurosustava (ESB/2014/60) (SL L 91 , 2.4. 2015., str. 3.).

([8]) Uredba (EU) br. 2021/378 Europske središnje banke od 22. siječnja 2021. o primjeni odredbi o minimalnim pričuvama (ESB/2021/1) (SL L 73, 3.3.2021., str. 1.).

([9]) Uredba (EU) br. 468/2014 Europske središnje banke od 16. travnja 2014. o uspostavljanju okvira za suradnju unutar jedinstvenog nadzornog mehanizma između Europske središnje banke i nacionalnih nadležnih tijela te s nacionalnim imenovanim tijelima (Okvirna uredba o SSM-u) (ESB/2014/17) (SL L 141, 14.5.2014., str. 1).

3. S obzirom na izloženosti navedene u članku 429.a stavku 1. točki (n) podtočki ii. Uredbe (EU) br. 575/2013, utvrđivanje se primjenjuje na one izloženosti prema središnjim bankama Eurosustava koje se odnose na depozite koji se drže u okviru novčanih depozita ili na salda na računima pričuva, uključujući sredstva za udovoljavanje odredbama o minimalnim pričuvama.

4. Stavak 1. primjenjuje se za razdoblje koje počinje 28. lipnja 2021. i završava 31. ožujka 2022.

5. Utvrđenje iz stavka 1. primjenjuje se na svaku instituciju koja je značajni nadzirani subjekt sa sjedištem u državi članici europodručja.

Članak 3.

Stavljanje izvan snage

Odluka (EU) 2020/1306 (ESB/2020/44) stavlja se izvan snage s učinkom od 28. lipnja 2021.

Članak 4.

Stupanje na snagu

Ova Odluka stupa na snagu 28. lipnja 2021.

Sastavljeno u Frankfurtu na Majni, 18. lipnja 2021.

Predsjednica ESB-a
Christine LAGARDE